

**MINISTER
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

DPS-V.070.272.2022.JS

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

**Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich**

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo znak V.7010.140.2019.ET z dnia 2 lipca 2021 r. dotyczące stanu opieki paliatywnej na obszarach wiejskich wyjaśniam co następuje.

W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że problematyka dotycząca stanu opieki paliatywnej, w tym m.in. dostępu do opieki hospicyjnej wykracza poza kompetencje Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Organizacja systemu opieki nad pacjentami w terminalnej fazie choroby w głównej mierze leży w kompetencjach Ministerstwa Zdrowia, niemniej jednak pomoc społeczna może być jednym z elementów systemu, który wspiera system ochrony zdrowia w tym obszarze, dlatego uprzejmie dziękuję za przesłane postulaty i wnioski zawarte w piśmie Pana Rzecznika. Zapewniam, że będą one analizowane i traktowane jako materiał pomocniczy w bieżących pracach resortu dotyczących problematyki opieki nad osobami wymagającymi wsparcia.

Przekazując powyższe wyjaśnienia chciałbym zwrócić uwagę Pana Rzecznika na wybrane działania Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, które są obecnie realizowane, a mogą być istotnym elementem wsparcia środowiskowego dla osób wymagających pomocy ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność.

1. Przykładem działań, które wpływają na rozwój usług w obszarze wsparcia osobom wymagającym pomocy, w szczególności na obszarach wiejskich czy w mniejszych miejscowościach jest Program „Opieka 75+”.

Zapewnienie osobom wymagającym wsparcia opieki w formie usług opiekuńczych pozwala na pozostanie osoby w miejscu zamieszkania – bez konieczności korzystania z instytucjonalnych form wsparcia. Z punktu widzenia Ministerstwa istotne jest, aby usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania, były realizowane w każdej gminie. Niektóre gminy nie realizowały tego zadania w sposób wystarczający, dlatego też w 2018 roku wdrożony został program „Opieka 75+”. Strategicznym celem programu jest poprawa dostępności do usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych usług opiekuńczych, dla osób w wieku 75 lat i więcej - jest adresowany do gmin miejskich, wiejskich, miejsko – wiejskich, do 60 tys. mieszkańców.

Gminy, które przystąpią do realizacji programu uzyskują finansowe wsparcie do 50% przewidywanych kosztów realizacji usług. W roku 2021 program realizowało 570 gmin, usługami w jego ramach objęto 9 380 osób na kwotę ponad 22,5 mln zł. Wysokość środków przekazanych na realizację programu „Opieka 75+” - edycja 2022 wynosi ponad 38 mln zł.

2. Od 2020 roku Minister Rodziny i Polityki Społecznej wspiera działania mające na celu zapewnienie możliwości bezpiecznego funkcjonowania seniorów w ich miejscu zamieszkania w ramach Korpusu Wsparcia Seniorów.

Celem Modułu II Programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do tzw. „opieki na odległość”. Realizacja Modułu II ma także na celu wsparcie w miejscu zamieszkania seniorów w wieku 65 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkających z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającej opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom. Samorząd gminny rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.

Opaski bezpieczeństwa są wyposażone w co najmniej trzy wybrane funkcje, np. przycisk bezpieczeństwa – sygnał SOS, detektor upadku, czujnik zdjęcia opaski, lokalizator GPS, funkcje umożliwiające komunikowanie się z centrum

obsługi i opiekunami lub funkcje monitorujące podstawowe czynności życiowe – puls i saturację.

Podłączone są z całodobowym centrum monitoringu, co daje poczucie bezpieczeństwa nie tylko seniorom, ale także jego rodzinie. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia wciśnięcie guzika alarmowego znajdującego się na opasce umożliwia połączenie się z dyspozytorem, który podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy seniorowi.

3. Warto również wskazać, że w chwili obecnej trwają prace nad wdrożeniem rozwiązań systemowych zmierzających w kierunku deinstytucjonalizacji usług społecznych w Polsce. 7 czerwca 2022 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia polityki publicznej pod nazwą *Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*.

Strategia zakłada m.in. kierunki działań wspierających rozwój usług społecznych realizowanych w środowisku zamieszkania, jak i wsparcie rodzin sprawujących opiekę nad osobami wymagającymi pomocy w codziennym funkcjonowaniu.

Przy czym przyjęcie strategii wyznacza kierunki planowanych zmian, co będzie w dalszej kolejności wymagało podjęcia szeregu reform systemowych państwa, których realizacja będzie rozłożona w czasie.

Z wyrazami szacunku

z up. Minister Rodziny i Polityki Społecznej

Stanisław Szwed

Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/